

طراحی چارچوب گزارشگری مالی صنعت بیمه براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

دکتر مهدی اسکافی اصل

دکتری تخصصی، گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

دکتر فرزانه حیدرپور^۱

استاد، گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

دکتر آزیتا جهانشاد

دانشیار، گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

(تاریخ دریافت: ۱۰ مهر ۱۳۹۹؛ تاریخ پذیرش: ۱۹ اسفند ۱۳۹۹)

هدف این پژوهش به منظور دستیابی به الگوی مناسب برای پیاده سازی استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۷ در صنعت بیمه است و برای ارائه چارچوب گزارشگری مبتنی بر استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی از رویکرد تحلیل محتوا استفاده شد. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که تم‌هایی به مانند گزارشگری راهبردی شرکتی، گزارشگری اطلاعات محیط کسب و کار، گزارشگری سرمایه فکری، گزارشگری بازار سرمایه، گزارشگری اصول و رویه‌های حسابداری و... می‌بایست در تدوین چارچوب گزارشگری مالی مورد توجه قرار گیرند. همچنین نتایج بیانگر آن است که مقوله‌هایی به مانند گزارشگری عمومی، گزارشگری راهبردها، گزارشگری رویدادهای اساسی سال گذشته و آینده، گزارش اطلاعات هیأت مدیره و کمیته‌های مدیریت، گزارش اطلاعات سهامداران، اطلاعات بخش‌های عملیاتی، اطلاعات بازار و محیط رقابتی، سرمایه فکری به جز نیروی انسانی، بخش انسانی سرمایه فکری، اطلاعات بازار سرمایه، اهمیت رویه‌ها و استانداردهای حسابداری مورد استفاده، اطلاعات مربوط به دارایی‌ها، اطلاعات مربوط به بدهی‌ها و حقوق صاحبان سهام در چارچوب گزارشگری مالی در صنعت بیمه اهمیت فراوان دارد. بررسی‌ها نشان می‌دهد که موضوع گزارشگری مالی و آرایه چارچوب برای آن در صنعت بیمه از اهمیت بالایی برخوردار است. از طرفی با توجه به قوانین، ضوابط، دستورالعملها و سایر شرایط محیطی حاکم بر هر صنعت، چارچوب گزارشگری مالی اطلاعات در آن صنعت متفاوت است. در راستای رفع مشکلات شرکت‌های بیمه در حوزه گزارشگری مالی در سطوح مختلف می‌توان اقدامات اثرگذاری انجام داد. تاکید بر گزارشگری راهبردی شرکتی، گزارشگری اطلاعات محیط کسب و کار و...، شاکله چارچوب گزارشگری مالی صنعت بیمه براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی است که نشان‌دهنده اهمیت دوچندان افشا اطلاعات در صنعت بیمه است.

واژه‌های کلیدی: استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، حاکمیت داده‌ها، صنعت بیمه.

¹ fheidarpoor@yahoo.com

مقدمه

تقریباً بیست سال به طول انجامید تا نسخه نهایی استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ با عنوان قرارداد بیمه نامه در مه ۲۰۱۷ منتشر شد که یکی از مهمترین تحولات در صنعت بیمه در سالهای اخیر است. استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ مواردی را که شرکت‌ها باید قراردادهای بیمه صادر شده (از جمله بیمه اتکایی)، معمولاً بیشترین اقلام ترازنامه بیمه‌گر را ارزیابی کنند، تعیین می‌کند. بنابراین، در تعیین وضعیت مالی بیمه‌گر، استاندارد بسیار مهم است. انتظار می‌رود که استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ سودمندی، شفافیت و مقایسه تقسیم‌بندی قانونی از گزارش‌های مالی بیمه را بهبود بخشد. اجرای IFRS 17 اثرات بسیاری بر سود و زیان شرکت‌های بیمه‌ای وارد می‌نماید که لازم است تا در سال‌های باقی‌مانده تا اجرای کامل آن (سال ۲۰۲۱) اثرات آن را بر صورتهای مالی تعدیل نمائیم تا در نهایت شرکت‌های بیمه در سال اجرای استاندارد مذکور، با هزینه‌ها و فشار ذخیره‌ی بسیار بالا مواجه نگردند. برای این منظور لازم است تا چالش‌های پیاده‌سازی IFRS 17 در صنعت بیمه بررسی شود و یک چارچوب مناسب برای پیاده‌سازی آن در این صنعت طراحی گردد تا شرکت‌ها با اجرای این چارچوب بتوانند در مسیر پیش‌رو در پیاده‌سازی این استاندارد، با کمترین چالش روبرو شده و مسیر پیش‌رو را با کمترین ریسک طی نمایند [۱۵]. علاوه بر عوامل فوق، چالش‌هایی نیز مثل هزینه آموزش کارکنان، به روز رسانی رویه‌های داخلی و برقراری ارتباط در تغییر گزارش به سهامداران و از همه مهمتر زمان و تلاش مورد نیاز این برنامه، هزینه‌های ناملموس قابل توجه‌ای را برای شرکت‌های بیمه در بر می‌گیرد [۲۸]. البته این هزینه برای شرکت‌های مختلف متفاوت است و برآورد این هزینه نیز به علت نبود اطلاعات و روشهای مدون شده بر دشواری آن می‌افزاید. علاوه بر آن، استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ بسته به موجودی شرکت‌ها، روشهای حسابداری بیمه و همچنین ساختار و اندازه شرکت‌های بیمه ممکن است فرایندی متفاوت را برای هر شرکت رقم‌بزند که خود تفاوت در روش اندازه‌گیری هزینه ناشی از اجرای آن را نشان می‌دهد [۲۷]. لیکن نقطه مشترک هر سازمان برای برآورد هزینه پیاده‌سازی این استاندارد ناشی از جمع‌آوری اطلاعاتی خواهد بود که بر مبنای این الگو باید انجام شود. یکی دیگر از نکات اساسی که نشان می‌دهد چه راه‌سختی برای پیاده‌سازی الگوهای استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ در بازار ایران وجود دارد، ساختار و دستورالعمل‌هایی است که بر مبنای روشهای قدیم بیمه‌گری تدوین و ابلاغ شده و قبل از هر چیز بیمه مرکزی را بر آن می‌دارد که با نگرش استانداردهای IFRS بسیاری از این دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌ها را بازبینی و حتی در بسیاری از موارد تصمیمات و ابلاغیه‌های جدیدی تدوین و جاری سازد. به هر حال IFRS پذیرفتنی است و برای جهانی شدن باید هرچه زودتر در این مسیر گام برداریم [۲۸]. این ضرورت در شرکت‌های بیمه بیشتر از دیگر شرکت‌هاست زیرا ارتباط و تبادلات با شرکت‌های خارجی یک ضرورت است و هنگامی که قصد استفاده از بیمه‌های اتکایی را داریم ضرورتاً باید با شرکت‌های خارجی وارد معامله شویم. مسئله‌ی موجود، هزینه‌هایی است که این روش برای شرکت‌های بیمه در بر خواهد داشت [۱۵]. در ایران صنعت بیمه به عنوان یکی از نهادهای مالی از لحاظ ابعاد اقتصادی و اجتماعی دارای اثرات بااهمیتی بر اقتصاد کشور

است و بارزترین اثر فعالیت نهادهای بیمه‌گر ایجاد اطمینان و آسایش خاطر برای بیمه‌گذاران است. همچنین پیامدها و ابعاد فراگیر اقتصادی و اجتماعی عملکرد شرکت‌های بیمه در سطح کلان و خرد ایجاد می‌کند تا اطلاعات مورد نیاز استفاده‌کنندگان از گزارش‌های مالی این شرکت‌ها به ویژه در مورد عملکرد و وضعیت مالی، به صورت مربوط، قابل اتکاء، قابل مقایسه و استاندارد فراهم گردد. چنین اطلاعاتی باید با رعایت استانداردهای حسابداری تهیه و ارائه گردد. بنابراین وجود استانداردهای حسابداری و استانداردهای گزارشگری مالی مرتبط با این موضوع بسیار حائز اهمیت است. در حال حاضر استاندارد حسابداری شماره ۲۸ با عنوان قراردادهای بیمه در کشور ایران وجود دارد که کاستی‌هایی در آن مشاهده می‌شود. برای نمونه استاندارد مذکور تنها در خصوص بیمه‌های عمومی (غیرزندگی) است. همچنین یکی از نواقص استاندارد فوق، کاهش ذخایر است زیرا طبق این استاندارد ذخیره برگشت حق بیمه و ذخیره فنی تکمیلی و خطرات طبیعی در نظر گرفته نمی‌شود؛ همین امر منجر به گزارش سود بیش از واقع و در نهایت موجب پایین آمدن ظرفیت سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه گردیده که بستگی به شرایط شرکت‌ها از نظر ترکیب پرتفوی و زمان صدور بیمه‌نامه‌ها دارد. از سوی دیگر تصویب گسترده استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی یکی از مهمترین تحولات در تاریخ حسابداری است و موجب رشد روزافزون تحقیقات در این زمینه شده است. طرفداران استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی استدلال می‌کنند که یک مجموعه از استانداردهای حسابداری با کیفیت بالا، قابلیت مقایسه بین‌المللی را تسهیل می‌کند و محیط اطلاعاتی را که شرکت‌های استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی پذیرفته‌اند، به طور قابل توجهی بهبود می‌بخشد [۱۴]. بسیاری از مطالعات نشان می‌دهد که پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی منجر به افزایش اطلاعات قابل اتکا و مربوط، اطلاعات بیشتر در مورد درآمدها [۲۷]، محیط اطلاعاتی پیشرفته تحلیلگر [۱۸] و افزایش انتقال اطلاعات بین کشورها [۲۶] می‌شود. همانطور که افشای اطلاعات اجباری و داوطلبانه شرکت‌ها اغلب در هم آمیخته شده است [۱۳]، پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، به طور مستقیم می‌تواند بر محیط اطلاعاتی خارجی، از طریق بهبود افشای اجباری [۲۸] و به طور غیر مستقیم از طریق بهبود داوطلبانه افشا [۱۸] تأثیر بگذارد. همانطور که لی و یانگ^۱ (۲۰۱۶) نشان دادند، افشای داوطلبانه پس از اتخاذ استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در کنار بهبود کیفیت گزارش اجباری افزایش می‌یابد. در تاریخ ۱۸ می ۲۰۱۷ هیئت تدوین استانداردهای بین‌المللی حسابداری، استاندارد قراردادهای بیمه‌ای، (استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۷) را صادر نمود. این استاندارد برای اولین بار برای گزارش دوره‌ای که از اول ژانویه ۲۰۲۱، قابل اجرا خواهد شد. لیکن این امر نیاز به بازنگری کلی صورتهای مالی بیمه‌گران دارد. این برنامه عملیاتی، تغییر عمده برای پیاده‌سازی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۷ فراتر از وظایف مالی و قانونی بیمه‌گران را گسترش می‌دهد که تأثیر شگرفی در سیستم‌ها و فرآیندهای بیمه خواهد داشت. همچنین تأثیرات آن بر کسب و کارها در صنعت بیمه، به طیف وسیعی از ذینفعان داخلی

¹ Li and Yang

و خارجی منتقل می شود و می بایستی به اطلاع آنها رسانده شود. بنابراین این امر یک فرایند زمانبر است و نیاز به تلاش قابل توجهی دارد. برنامه تغییرات عمده برای اجرا و پیاده سازی استاندارد مذکور، نیاز به هماهنگی تیم های مختلف در واحد تجاری دارد [۱۵]. با توجه به مقیاس تغییرات مورد نیاز و پیچیدگی وظیفه پیاده سازی، به ویژه در مورد سیستم ها، داده ها و فرایندها، بیمه باید از لحاظ رسمی اثرات را ارزیابی نماید و سازمان ها خود را برای این امر آماده نمایند. با توجه به مقیاس این تغییرات، سرمایه گذاران و سایر ذینفعان نیاز است تا تأثیر احتمالی را در اسرع وقت درک کنند. صنعت بیمه در کشور ایران نیز از این امر مستثنی نیست لذا بایستی خود را برای پذیرش استاندارد مذکور آماده نماید؛ این استاندارد می تواند مزایای زیادی را برای شرکتهای بیمه ایجاد نماید. پیشرفت هایی که در نحوه حسابداری توسط استاندارد بین المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ ایجاد شده است به نیازهای یک شرکت برای اندازه گیری قراردادهای و رشته های بیمه و آنچه به عنوان مدیریت ریسک یک شرکت شناخته می شود کمک شایانی می کند و از طرف دیگر این استاندارد با زمان بندی یک جریان نقد مورد نیاز برای پوشش خسارتها و ریسکهای آتی در قراردادهای مختلف بیمه ای جریان مناسبی از وجوه انتقالی به دارایی های بلند مدت و قابل سرمایه گذاری را در اختیار تصمیم گیرندگان در زمان و شرایط مناسب قرار می دهد. یکی دیگر از این مزایا امکان دسترسی سرمایه گذاران و تحلیل گران بازار برای شناسایی وضعیت صحیح از شرایط اقتصادی سازمان از یک طرف و از بین رفتن اثرات رویه های مختلفی که پیش از این مورد استفاده قرار می گرفته است می باشد. همچنین تفکیکی واقعی از سود عملیاتی و غیر عملیاتی در عملکرد قراردادهای مختلف بیمه ای (رشته ها) را بوجود می آورد که استفاده از آنها بهبود عملکرد شرکت بیمه را شامل می شود. حال برخی از چالش هایی که در راستای اجرای استاندارد بین المللی گزارشگری مالی ۱۷ در صنعت بیمه وجود دارد عبارتند از: موانع و مسائل مرتبط با تعیین ارزش منصفانه دارایی های پشتوانه بدهی های بیمه ای در تاریخ گزارشگری. آمادگی و تخصیص هزینه اجرای استانداردهای بین المللی مربوط به مرحله استقرار و استمرار اقدامات مذکور نظیر تعیین و تعدیل حاشیه خدمات قراردادهای بیمه ای، افشاء اطلاعات کافی مورد انتظار استاندارد مذکور، هزینه های مربوط به حفظ و نگهداری سیستم ها و فرایندهای اکچوئری، مالی و حسابداری، سیستم های کنترل داخلی. آمادگی جهت انجام محاسبات، تعدیل و موارد افشای ریسک های بیمه ای و افشای اثرات نوسانات بر سود و حقوق صاحبان سرمایه. بنابراین هدف اصلی این تحقیق طراحی چارچوب گزارشگری مالی صنعت بیمه براساس استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی است. براین اساس سوال اصلی پژوهش بدین شرح است:

چارچوب گزارشگری مالی صنعت بیمه براساس استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی چیست؟

مبانی نظری و پیشینه تحقیق

گزارشگری یکپارچه

تدوین هر چارچوب گزارشگری نیازمند شناخت از عناصر تشکیل دهنده آن است. ساختار چارچوب نظری حسابداری نشان می دهد که عناصر این چارچوب شامل مخاطبان گزارشگری، اهداف، قیدها و محدودیتها، ویژگی های کیفی اطلاعات، و اصول و مفروضات بنیادی می شود. بعید نخواهد بود اگر

چارچوب گزارشگری مالی و غیرمالی در قالب گزارشگری یکپارچه نیز اجزایی مشابه داشته باشند [۲۸]. همچنین ممکن است مشابهت‌های زیادی در اجزای این چارچوب (به‌غیر از اصول و مفروضات بنیادی) با چارچوب نظری حسابداری و گزارشگری مالی وجود داشته باشد. تحولات تاریخی و شرایط اجتماعی، اقتصادی و محیطی بر عملکرد و انتظارات از حسابداری تأثیرگذار است. به همین علت، در برهه‌های زمانی مختلف اهداف متفاوتی برای حسابداری مطرح شد. در گام نخست، ارائه اطلاعات مالی می‌تواند بر هدف مفید بودن برای تصمیم‌گیری یا کمک به ارزیابی و مباشرت مدیریت متمرکز باشد. بر این اساس، دو رویکرد «مبتنی بر تصمیم‌گیری» و «مبتنی بر پاسخگویی» بر تهیه و ارائه اطلاعات مالی استوار خواهد بود. پژوهشگران زیادی به بررسی این دو جنبه پرداخته‌اند. برخی از آنها هدف از ارائه اطلاعات را کمک به تصمیم‌گیری و برخی دیگر ارزیابی عملکرد گذشته و مباشرت مدیریت دانستند. براساس چارچوب مفهومی حسابداری بین‌المللی، مخاطبان گزارشگری عبارتند از: سهام‌داران؛ سرمایه‌گذاران بالقوه؛ و اعتباردهندگان که اطلاعات را برای تصمیمات خرید، فروش، نگهداری سهام، اوراق بدهی، تأمین یا تسویه وام‌ها و یا دیگر شکل‌های اعتبار به‌کار می‌برند [۲۵]. از این اطلاعات در بیانیه مفاهیم کمیته تدوین استانداردهای حسابداری ایران شامل سرمایه‌گذاران، اعتباردهندگان، تأمین‌کنندگان کالا و خدمات و سایر بستانکاران، مشتریان، کارکنان، دولت، جامعه و دیگر استفاده‌کنندگان می‌شود.

استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی

استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۷، شرکتها را ملزم نموده است که برای اطمینان از راهبری اطلاعات سازمانی، نسبت به شفافیت در کل زنجیره گزارشگری، سیستم‌های مناسب را طراحی نماید. این وظیفه، شامل طیف وسیعی از داده‌های تاریخی تا داده‌های جاری (مثلاً اطلاعات و داده‌های حقوقی) خواهد بود [۳۲]. برای شروع، بیمه‌گران باید سهامداران خود را آگاه نمایند تا جریان داده‌های فعلی را بررسی و شکاف بالقوه را شناسایی کنند. در انجام این کار، مهم است که در حاکمیت و راهبری شرکتی، آینده در نظر گرفته شود تا نیازهای داده‌ها در بین اطلاعات موجود و چشم‌انداز سیستم‌ها شناسایی گردد. علاوه بر جریان داده‌ها و تجزیه و تحلیل سیستم‌ها، مهم است که قابلیت‌های مدیریت داده‌ها در سطح سازمانی بررسی شود. این امر شامل، معماری و جریان داده‌ها (به‌عنوان مثال، اطلاعات اصلی و مرجع آنها برای استفاده‌های چندگانه)، فرایند اداره داده‌ها و سیاست‌ها (مانند کنترل دسترسی و مالکیت بر داده‌ها) و مدل عملیاتی هدف (مانند اداره اطلاعات اصلی و مدل مورد استفاده) می‌شود [۲۸]. این مرحله کمک می‌کند تا معماری داده‌های هدف، به منظور تطابق با استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۷ و در جهت استراتژیک شرکت در مدیریت داده‌ها مشخص شود. افشای الزامات استاندارد مذکور شامل صورتهای مالی با حسابهای جدید، حاشیه خدمات قراردادی، ارزش فعلی جریان نقد مورد انتظار و مدیریت ریسک [۱۵]. برای بیمه‌گران، محتوا و ساختار داده‌های گرفته شده از محصولات، اوراق بهادار و واحد‌های تجاری برای پشتیبانی از گزارش‌های استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۷ به طور قابل توجهی تغییر خواهد کرد. برای این امر نیاز به تغییرات در سیستم‌های حسابداری و مالی است [۲۸]. علاوه بر این، تغییرات در صورتهای مالی و افشاء اولیه بر ساختار حسابها و نمودار حسابها در سطح

گروه و واحد تجاری تاثیر خواهد گذاشت. درک شکاف های داده ها، سیستم ها و فرایندها برای موفقیت استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی ۱۷ اهمیت خواهد داشت. این به تجزیه و تحلیل دقیق معماری سیستم های موجود، قابلیت ها و توانایی های آن نیاز خواهد داشت تا بهترین ترکیب سیستم ها را برای حالت هدف که از شرکت ها پشتیبانی می کند، طراحی کند [۱۵]. رویکرد جامع برای اجرا و پوشش ابعاد مختلف مالی، مدل عملیاتی هدف^۱ است. در پیاده سازی استاندارد مذکور، بیشتر انتظار می رود که چالش های درک تاثیرات عملیاتی بر داده، سیستم ها و فرآیندها^۲ باشد و بنابراین مهم است که در حال حاضر به این تغییرات توجه بیشتری شود. موارد زیر نشان دهنده برخی از تاثیرات استاندارد بین المللی گزارشگری مالی ۱۷ در ابعاد مختلف مالی مدل عملیاتی هدف است [۱۵].

روش های اندازه گیری در استاندارد گزارشگری مالی شماره ۱۷

مدل عمومی؛ بر اساس استاندارد گزارشگری مالی شماره ۱۷، برای اندازه گیری اصولی به منظور شناسایی درآمد از محل خدمات ارائه شده مطابق قراردادهای بیمه ای از مدل عمومی اندازه گیری استفاده خواهد شد که یک مدل جدید و جامع برای اندازه گیری در حسابداری است. این مدل بر مبنای رویه کامل شدن جریان و تعهدات یک قرارداد و بر اساس فرضیات جاری، بنا شده است و معرف یک اصول واحد برای شناسایی درآمدهای حاصل از سرویس های ارائه شده است. در این مدل اندازه گیری سود قراردادهای بیمه براساس تنزیل جریان های نقدی مورد انتظار قرارداد بیمه انجام می شود و سود بیمه گر در طول زمان و متناسب با انتقال خدمات به بیمه گذار محقق می شود. طبق این مدل، در شناسایی اولیه، یک واحد باید گروهی از قراردادهای بیمه ای را با در نظر گرفتن جریان های نقدینگی شامل برآورد های جریان های نقدینگی آینده؛ تعدیلی برای بازتاب دادن ارزش زمانی پول و ریسک های مالی مرتبط با جریان های نقدینگی آینده تا حدی که ریسک های مالی در برآورد های جریان های نقدینگی آینده لحاظ نشود و یک تعدیل ریسک غیر مالی و حاشیه خدمات قراردادی اندازه گیری نماید (استاندارد بین المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷)

رویکرد تخصیص حق بیمه؛ یک واحد اقتصادی با رویکرد استفاده از تخصیص حق بیمه، بدهی پوشش باقیمانده را به شرح زیر اندازه گیری خواهد کرد (استاندارد بین المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷):
در شناسایی اولیه، ارزش ثبت شده بدهی عبارتست از:

- حقوق بیمه در صورت وجود داشتن که در شناسایی اولیه دریافت می شوند؛
- منهای هر گونه جریان وجوه نقد اکتسابی بیمه در آن تاریخ، مگر آنکه یک واحد، انتخاب کند که شناسایی پرداخت ها را به عنوان هزینه شناسایی نماید؛ و
- به علاوه یا منهای هر مبلغی که از شناسایی در آن تاریخ دارایی یا بدهی که برای جریان های وجوه نقد شناسایی شده اند.

¹ Target Operating Model (TOM)

² Data, Systems and Processes (DSP)

در پایان هر دوره گزارشگری متناوب، ارزش ثبت شده بدهی همان ارزش ثبت شده در آغاز دوره گزارشگری است:

- به علاوه حقوق بیمه دریافت شده در دوره؛
 - منهای جریان وجوه نقد اکتساب بیمه؛ مگر آنکه واحد انتخاب کند که پرداخت ها را به عنوان هزینه شناسایی نماید.
 - به علاوه هر مبلغی که مرتبط با استهلاك جریان های وجوه نقد اکتساب بیمه که به عنوان هزینه در دوره گزارشگری شناسایی شوند؛ مگر آن که واحد انتخاب کند که جریان های وجوه نقد اکتساب بیمه را به عنوان هزینه شناسایی نماید.
 - به علاوه هر نوع تعدیلات بر جزء تامین مالی؛
 - منهای هر نوع جزء سرمایه گذاری پرداخت شده یا انتقال یافته به بدهی برای مطالبات متحمل شده.
- رویکرد حق الزحمه متغیر؛** رویکرد هزینه متغیر برای قراردادهای بیمه با ویژگی های مشارکتی مستقیم اعمال می شود. یک قرارداد بیمه، قرارداد مشارکتی مستقیم است اگر معیارهای زیر را برآورده کند:
- شرایط قرارداد مشخص می کند که دارنده بیمه در سهم یک مجموعه کاملاً مشخص از ارقام اساسی شرکت دارد
 - واحد تجاری انتظار دارد که به بیمه گذار مبلغی برابر با سهم قابل توجهی از ارزش بازده واقعی را پرداخت نماید و
 - واحد تجاری انتظار دارد که نسبت قابل توجهی از هر گونه تغییر در مبلغی که باید به دارنده بیمه پرداخت شود، با تغییر در ارزش عادلانه ارقام اساسی متفاوت باشد.

چارچوب گزارشگری مالی

اصلاح نظام حسابداری بیمه ها مستلزم تدوین استانداردهای حسابداری متناسب با عملیات بانکی بدون ربا بوده که بر اساس قانون بر عهده سازمان حسابرسی است. در این زمینه نیز اقدامی صورت نگرفته است. بانکها مکلف بوده‌اند نظام حسابداری و گزارشگری خود را در چارچوب استانداردهای حسابداری رایج که سازگاری چندانی با عملیات بانکی بدون ربا ندارد، اجرا کنند و از آنجایی که حسابداری تابع شرایط اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی محیط فعالیت است باید متناسب با این شرایط تطبیق داده شود. از نظر اسوانسا (۱۹۹۸)، اصل افشا یکی از اصول حسابداری است که بر کلیه جوانب گزارشگری مالی تأثیر دارد. اصل افشاء ایجاب می کند که کلیه واقعیت‌های با اهمیت مربوط به رویدادها و فعالیت‌های مالی واحد تجاری به شکل مناسب و کامل گزارش شود. بر اساس این اصل، صورت‌های مالی اساسی باید حاوی تمامی اطلاعات با اهمیت، مربوط و به موقع بوده و این نوع اطلاعات به گونه‌ای قابل فهم، کامل و به نحو مناسب در اختیار گروه‌های مختلف استفاده کننده قرار گیرد. گزارشگری و افشای اطلاعات مهم ترین ابزاری هستند که شرکتها برای ارتباط با سهامداران بکار می برند. افشا در صورتی که به واسطه یک منبع مقرراتی و وضع کننده قوانین الزامی شده باشد، افشای اجباری گفته می شود و در صورتی که

افشای اطلاعات تحت تأثیر قوانین خاصی نباشد و توسط شرکت به صورت اختیاری انجام شود، افشای اختیاری تلقی می‌شود [۱۲].

شریف (۲۰۱۵) در تحقیق خود یکی از دسته‌های اصلی افشا را افشاهای مالی می‌داند. از نظر او افشاهای مالی شامل اقلامی نظیر صورتهای مالی دارای قابلیت مقایسه، افشای واحد پولی مورد استفاده برای اندازه‌گیری‌های حسابداری، افشای رویه‌های حسابداری مهم، افشای عایدات و مخارج ممنوع شده بوسیله شریعت، افشای ریسک‌های مربوط به دارایی‌ها و بدهی‌ها، افشای رویدادهای احتمالی، افشای تغییرات در رویه‌های حسابداری، ارائه و افشای وضعیت مالی، ارائه و افشای صورت سود و زیان، افشای جریانات نقد، صورت تغییرات در حقوق صاحبان سهام، صورت تغییرات در سرمایه‌گذاری‌های محدود شده، افشای صورت منابع و مصارف وجوه زکات و صدقات، افشای منابع و مصارف وجوه و وام‌ها (قرض الحسنه) می‌باشند. صدیقی (۱۳۹۴) به پژوهشی با موضوع «سطح افشا و عوامل تعیین‌کننده‌ی آن در بانک‌ها با تأکید بر ساز و کارهای راهبری شرکتی و محوریت اسلامی» پرداخته است. او در پژوهش خود به این موضوع می‌پردازد که تا چه حد بانک‌های ایران به مقوله افشا جهت نشان دادن شفافیت در گزارشات سالانه خود توجه دارند و افشا در بانک‌های ایران تا چه حد مطابق با شریعت و همگام با اصول اسلامی می‌باشد. پژوهش او نشان می‌دهد که وضعیت افشا در سیستم بانکی در بخش معیارهای اسلامی در حدود ۴۴٪ است.

روش و طرح تحقیق:

زمینه اصلی و قلمرو این پژوهش محیط پیرامون طراحی چارچوب گزارشگری مالی صنعت بیمه براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در ایران می‌باشد. در این مطالعه ابتدا مشارکت کنندگان در طی فرآیند مصاحبه تلاش می‌کنند درک خود را بیان کنند. سپس محقق سعی می‌کند پاسخ‌های منطقی شرکت کنندگان را درک نماید، زیرا تجزیه و تحلیل داده‌ها به ادراکات محقق بستگی دارد. در این خصوص لازم است که پژوهشگر با شناسایی مفاهیم مستتر در دل مجموعه داده‌های گردآوری شده، آن‌ها را به کوچک‌ترین اجزاء مفهومی تقسیم کند. جامعه‌آماری این مطالعه، معاونین، مدیران ارشد و خبرگان صنعت بیمه می‌باشد. در پژوهشهای کیفی برای تصمیم‌گیری‌های مربوط به نمونه‌گیری، مهمترین اصلی که در نظر گرفته می‌شود، انتخاب محیط‌ها، زمان‌ها و افرادی است که بتوانند اطلاعات مورد نیاز برای پاسخگویی به سوال‌های پژوهش را فراهم آورند [۲]. ملاک اصلی انتخاب شرکت کنندگان برای پژوهش کیفی، تجربه کردن پدیده مورد مطالعه است. به بیان دیگر معیار ورود به مطالعه علاوه بر داوطلب بودن، قدرت بیان و داشتن تجربه در خصوص پدیده مورد نظر می‌باشد. در نمونه‌گیری در پژوهش‌های کیفی تمرکز اساسی بر ایده‌ها است نه بر افراد نمونه. به همین دلیل عموماً مشارکت کنندگان به صورت هدفمند (غیراحتمالی) انتخاب می‌شوند. نمونه‌گیری هدفمند یعنی اینکه مشخص گردد که با چه گروه‌ها و افرادی باید گفتگو کرد. منطق نمونه‌گیری هدفمند انتخاب موارد غنی از اطلاعات است، انتخاب مواردی که امکان مطالعه عمیق را فراهم می‌سازد. یکی از موضوعاتی که در خصوص نمونه‌گیری در مطالعات کیفی باید

مورد توجه قرار گیرد، این است که پژوهشگر تا چه زمانی باید به نمونه گیری ادامه دهد. در پژوهش‌های کیفی معیار دقیقی برای تعیین تعداد نمونه (افراد مطلع و مشارکت کننده) وجود ندارد، حجم نمونه فقط از قبل قابل پیش بینی است و بطور دقیق نمی توان حجم نمونه را مشخص نمود. قاعده کلی این است که گردآوری داده ها تا زمانی که مقوله‌ها و عناصر اساسی مطالعه به حد اشباع برسند، باید ادامه داد. اشباع یعنی حالتی که پژوهشگر در آن به طور ذهنی به این نتیجه می‌رسد که داده‌های جدید اطلاعات جدیدتری یا شناخت بیشتری نسبت به تدوین مقوله‌ها به دست نمی‌دهند [۲]. به عبارت دیگر، اشباع نظری زمانی حاصل می شود که داده جدیدی به دست نیاید و یا آنچه افراد نمونه مطرح می‌کنند در تضاد با دانسته‌های گردآوری شده نباشد و مناسبات میان مقوله‌ها به خوبی مشخص شده باشد. لازم به ذکر است در این پژوهش از مصاحبه‌های عمیق نیمه‌ساختاریافته (چه اکتشافی و چه اصلی) به عنوان اصلی ترین ابزار جمع‌آوری داده‌ها استفاده شد. در این نوع مصاحبه ها، سوال‌ها از قبل تنظیم شده‌اند اما به تناسب پاسخ‌هایی که مصاحبه شونده ارائه می‌کند، سوالهای دیگری نیز از سوی مصاحبه کننده (پژوهشگر) مطرح می‌شود. این ابزار گردآوری داده‌ها، امکان برقراری تماس مستقیم با مصاحبه‌شونده را فراهم می‌آورد و با کمک آن می‌توان به ارزیابی عمیق تر ادراک، نگرش‌ها و علایق آزمودنی‌ها پرداخت. از سوی دیگر این شیوه ابزاری است که امکان بررسی موضوع‌های پیچیده، پی‌گیری پاسخ‌ها یا پیدا کردن علل آن و اطمینان یافتن از درک سؤال توسط آزمودنی را فراهم می‌سازد. یک مصاحبه عمیق نیمه‌ساختاریافته، به مصاحبه‌شونده اجازه می‌دهد که بدون هیچ محدودیتی، تا حد ممکن آن چه تجربه کرده، چگونگی درک، عمل و رفتار آن را تشریح کند. در این مطالعه بر اساس مصاحبه‌هایی که با صاحب‌نظران در صنعت بیمه در سطوح مختلف، انجام می‌شود، داده‌ها گردآوری و تحلیل می‌شوند. لذا ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش مصاحبه است. بنابراین این پژوهش از نظر هدف کاربردی، از نظر ماهیت از نوع پژوهش کیفی و از نظر استراتژی، نظریه زمینه بنیان است و به طور کلی طرح پژوهش به شرح زیر می‌باشد.

۱. در ابتدا پژوهش‌های مرتبط با موضوع بررسی شده تا مطالب استخراج گردیده از آنها راهنمای پژوهشگر در مرحله تدوین پرسشنامه باشد تا بتوان به برخی از چالش‌های عمومی و خاص پیش روی صنعت بیمه در اجرای استاندارد بین المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ دست یافت. به موازات، چارچوب‌های گزارشگری مالی در صنعت بیمه نیز مورد بررسی قرار می‌گیرد.
۲. پژوهشگر و تیم پژوهش، با توجه به شناخت خود از افراد خبره در حوزه صنعت بیمه، تعدادی از این افراد را به طور هدفمند انتخاب می‌نماید و با آنها مصاحبه اکتشافی^۱ انجام تا علاوه بر یافتن برخی از چالش‌های عمومی و خاص پیش روی صنعت بیمه در اجرای استاندارد بین المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷، راهکارهای برطرف نمودن این چالش‌ها نیز تا حدودی استخراج شود. سوالات پرسشنامه برای مصاحبه‌های اصلی، بعد از مطالعه دقیق ادبیات پیشین تحقیق و مصاحبه‌های اکتشافی استخراج می‌گردد.

¹ Exploratory Interview

۳. بعد از شکل گیری شاکله مصاحبه ها از طریق فرایند ۱ و ۲ فوق، مصاحبه های اصلی انجام می شود. مصاحبه ها تا جایی ادامه می یابد که پژوهشگر قانع شود که اشباع نظری مقوله ها رخ داده باشد. هدف غایی مصاحبه های اصلی، یافتن چالش های عمومی و خاص پیش روی صنعت بیمه در اجرای استاندارد بین المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ و نیز استخراج راهکارهای برطرف نمودن این چالش ها است. بدین طریق که از طریق مصاحبه با افراد متخصص در صنعت بیمه، ابتدا چالش های عمومی و خاص پیش روی صنعت بیمه در اجرای استاندارد بین المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ استخراج می شود و موازی با استخراج این چالش ها، از طریق افراد متخصص این حرفه، راهکارهای برطرف و حل نمودن هر یک از چالش های بیان شده نیز کسب می شود. به عبارت دیگر در این مرحله، هم چالش ها استخراج می شود و راهکارهای رفع این چالش ها، بیان می گردد. در طراحی چارچوب گزارشگری مالی صنعت بیمه براساس استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی از فرآیند مندرج در بند ۴ زیر استفاده می شود. و از این افراد متخصص در خصوص چارچوب گزارشگری مالی مناسب در صنعت بیمه مبتنی بر استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی نیز سوالاتی مطرح خواهد شد که در ایجاد چارچوب مذکور مفید باشد.

۴. موازی با مصاحبه های اصلی، پژوهشگر به کدگذاری داده ها و استخراج مقوله ها می پردازد. به عبارت دیگر تجزیه و تحلیل داده های کیفی در این پژوهش از طریق روش کیفی و تئوری زمینه بنیان و تحلیل محتوای کیفی انجام شده و سپس فرآیند دسته بندی و مرتب سازی که در زمان انجام مصاحبه ها نیز در جریان بود، تکمیل می گردد. پژوهشگر با فرآیند رفت و برگشت در مسیرهای مصاحبه و مطالعه چندین باره مصاحبه ها و تجزیه و تحلیل مقوله های استخراج شده سعی می نماید تا الگویی برای اینکه یک شرکت بیمه ای در صنعت بیمه برای اجرا و پیاده سازی استاندارد بین المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷، چه اقدامات و فعالیتهایی باید انجام دهد تا در زمان اجرای استاندارد مذکور، با مشکل مواجه نشود و بتواند با مدیریت مناسب فرآیند اجرا، از این مرحله عبور نماید. همچنین این الگو به بیمه مرکزی نیز در سطح کلی می تواند راهکارهایی ارائه نماید تا در سطح کلان نسبت به برطرف نمودن چالش های پیش روی پیاده سازی استاندارد مذکور، اقدام نماید. همچنین چارچوبی برای گزارشگری مالی نیز ارائه خواهد شد.

تحلیل داده های پژوهش

همانگونه که پیشتر بیان گردید، مصاحبه ابزار اصلی گردآوری داده ها در این مطالعه است. مصاحبه ها با هدف آگاهی از نگرش مصاحبه شوندها در خصوص موضوع اصلی مطالعه ترتیب داده شده است. از ۲۰ مصاحبه شونده در این پژوهش که در رشته های حسابداری و بیمه تحصیل و در زمینه صنعت بیمه تخصص داشته، در ابتدای شروع مصاحبه با تاکید بر رازداری درخواست شد، فرم "مشخصات فردی مشارکت کنندگان" که اطلاعاتی راجع به جنسیت؛ مدرک تحصیلی؛ سابقه فعالیت؛ سن؛ و... را ارائه می دهد، تکمیل نمایند. مشخصات مصاحبه شوندها در جدول زیر نشان داده شده است.

جدول ۱: مشخصات مصاحبه شوندها

کدهای مصاحبه شونده	جنسیت	سن	سابقه کار مرتبط	آخرین مدرک تحصیلی
PI1	مرد	بین ۳۰ الی ۳۵ سال	بین ۱۰ الی ۱۵ سال	کارشناسی
PI2	مرد	بین ۳۵ تا ۴۰ سال	بین ۱۵ تا ۲۰ سال	دکترای تخصصی
PI3	مرد	بین ۳۰ الی ۳۵ سال	بین ۲۰ تا ۲۵ سال	کارشناسی ارشد
I4	زن	بین ۳۵ تا ۴۰ سال	بین ۱۰ الی ۱۵ سال	کارشناسی ارشد
I5	مرد	بین ۴۰ تا ۴۵ سال	بین ۱۰ الی ۱۵ سال	کارشناسی ارشد
I6	مرد	بین ۳۵ تا ۴۰ سال	بیش از ۳۰ سال	کارشناسی ارشد
I7	مرد	بین ۳۵ تا ۴۰ سال	بین ۱۰ الی ۱۵ سال	دکترای تخصصی
I8	مرد	بین ۴۵ تا ۵۰ سال	بین ۲۰ تا ۲۵ سال	کارشناسی
I9	مرد	بین ۳۵ تا ۴۰ سال	بین ۱۰ الی ۱۵ سال	کارشناسی
I10	مرد	بیش از ۵۰ سال	بین ۲۰ تا ۲۵ سال	کارشناسی ارشد
I11	مرد	بین ۳۵ تا ۴۰ سال	بین ۱۰ الی ۱۵ سال	کارشناسی ارشد
I12	مرد	بین ۳۵ تا ۴۰ سال	بین ۱۰ الی ۱۵ سال	کارشناسی ارشد
I13	مرد	بیش از ۵۰ سال	بین ۲۰ تا ۲۵ سال	کارشناسی ارشد
I14	زن	بیش از ۵۰ سال	بین ۱۰ الی ۱۵ سال	دکترای تخصصی
I15	مرد	بین ۳۵ تا ۴۰ سال	بین ۲۵ تا ۳۰ سال	دکترای تخصصی
I16	مرد	بیش از ۵۰ سال	بین ۱۰ الی ۱۵ سال	دکترای تخصصی
I17	زن	بین ۳۵ تا ۴۰ سال	بین ۲۰ تا ۲۵ سال	کارشناسی ارشد
I18	مرد	بین ۳۰ الی ۳۵ سال	بین ۱۰ الی ۱۵ سال	دکترای تخصصی
I19	مرد	بیش از ۵۰ سال	بین ۲۵ تا ۳۰ سال	کارشناسی ارشد
I20	مرد	بین ۳۵ تا ۴۰ سال	بین ۱۰ الی ۱۵ سال	دکترای تخصصی

رهیافت تحلیل محتوای کیفی

یکی از تعاریف اولیه و رایج تحلیل محتوا از برلسون است. به اعتقاد او در تحلیل محتوا، ویژگی‌های ظاهری یک پیام (متن، مکالمه و...) را به شکل عینی (مستقل از برداشت شخصی پژوهشگر) و نظام‌مند (بر طبق قوانین معین و کمی بر اساس شاخه‌های آماری) توصیف می‌کنند. این تعریف برلسون تعریفی

کامل کمی از تحلیل محتوا است. از نظر گروهی از پژوهشگران، صرف محتوای ظاهری پیام، چندان ارزشمند نیست و یک پژوهشگر باید استنباط و قضاوت خود را نیز به کار برده و محتوای پنهان یک پیام ارتباطی را توصیف و تفسیر کند. به اعتقاد استون، تحلیل محتوا روشی است که به گونه عینی و بر اساس قواعد معین، مشخصاتی ویژه از یک پیام را کشف می‌کند که این تعریف به تحلیل محتوای کیفی نزدیک تر است. تحلیل محتوا به طور معمول به دو روش تحلیل محتوای "کمی" و "کیفی" تقسیم می‌شود و پژوهشگر باید بر اساس طرح موضوع و با توجه به نوع استفاده از تحلیل محتوا و روال به کارگیری آن در مطالعه، از این دو روش سود ببرد تا بتواند از سردرگمی و ابهام کاربرد میان دو روش دوری گزیند. به طور اساسی تقلیل متن به اعداد در تکنیک کمی، به دلیل از دست دادن اطلاعات ترکیبی و معنا اغلب مورد انتقاد قرار گرفته است. تحلیل محتوای کیفی در جایی که تحلیل کمی به محدودیت‌هایی می‌رسد، نمود می‌یابد. بنابراین تحلیل محتوای کیفی را می‌توان استراتژی پژوهشی برای تفسیر ذهنی محتوایی داده های متنی از طریق فرآیندهای طبقه بندی نظام‌مند، کدبندی، و تم سازی یا طراحی الگوهای ناشناخته دانست. تحلیل محتوای کیفی شامل فرآیندی طراحی شده برای متمرکز کردن داده های خام به سمت موضوعات و طبقه بندی هایی بر اساس استنباط و تفاسیر معتبرند. این فرایندها از استدلال استقرایی، به وسیله موضوعات و طبقه بندی هایی که از داده ها از طریق بررسی دقیق پژوهشگر و مقایسه همیشگی حاصل می‌شود، استفاده می‌کنند. اما تحلیل محتوای کیفی به کنار گذاردن استدلال استنباطی نیازی ندارند. همچنین ایجاد کردن مفاهیم و متغیرها از نظریه یا مطالعات پیشین برای پژوهش و بررسی کیفیت، مخصوصاً در ابتدای تحلیل داده ها بسیار مفید به نظر می‌رسد. با تحلیل کیفی می‌توان یک رویکرد تجربی، روش شناسانه و کنترل شده مرحله به مرحله را با رعایت عناصر مورد مطالعه در نظر گرفت. این تعاریف بیان می‌کنند که تحلیل محتوای کیفی به پژوهشگران اجازه می‌دهد اصالت و حقیقت داده ها را به گونه‌ای ذهنی، اما با روش علمی تفسیر کنند. عینیت نتایج، به وسیله وجود یک فرآیند کدبندی نظام‌مند تضمین می‌شود. تحلیل محتوای کیفی به فراسویی از کلمات یا محتوای عینی متون می‌رود و تم ها یا الگوهایی را که آشکار یا پنهان هستند به صورت محتوای آشکار می‌آزماید. تحلیل محتوای کیفی، می‌کوشد با به کارگیری رویکردی نظریه محور و منظم نسبت به متن تحلیل با استفاده از نظام مقوله ای، بر اشکالات وارد بر تحلیل محتوای کمی کلاسیک فائق آید. به طور کلی می‌تواند به مراحل زیر تقسیم شود، که با مقایسه داده ها و گزارش های منتشره از طریق نگارش یافته ها در یک گزارش آغاز می‌شود: مرحله اول: به طور کلی داده ها، نیازمندان تا پیش از آغاز تحلیل، به متن نوشتاری تبدیل شوند. اگر داده ها از متون موجود سرچشمه بگیرند، گزینش محتوا باید توسط آنچه که پژوهشگر می‌خواهد بداند قابل توجه باشد.

مرحله دوم: واحد تحلیل به بخش اساسی متن به منظور مقوله بندی در طول تحلیل محتوا اشاره دارد. این پیام ها باید پیش از اینکه آنها بتوانند رمزگذاری شوند، یکی شوند چرا که وجود اختلافات در ارائه تعریفی واحد می‌تواند در تصمیم‌های رمزگذاری همانند مقایسه نتایج با دیگر بررسی های مشابه تاثیر

پذیر باشد. بنابراین تعریف واحد رمزگذاری یکی از اساسی ترین و مهمترین تصمیمات در این خصوص است.

مرحله سوم: مقوله ها و برنامه رمزگذاری می تواند از سه منبع ناشی شود؛ داده ها، مطالعات و بررسی های مرتبط پیشین و نظریه ها. طرح های رمزگذاری می تواند هم به صورت قیاسی و هم استقرایی توسعه یابند. در برخی بررسی ها، پژوهشگر، مدل مقدماتی یا نظریه ای بر اساس پژوهش خود خواهد داشت. در این صورت می تواند فهرست اولیه از مقوله های رمزگذاری مدل یا نظریه ایجاد کند. گزینش طرح های رمزگذاری تکوین یافته در مطالعات پیشین، مزیت حمایت از گردآوری و مقایسه یافته های پژوهشی در مقابل مطالعات چند یگانه را دارد. تحلیل محتوای کیفی به پژوهشگر اجازه در نظر گرفتن یک واحد از متن بیشتر از یک مقوله به طور همزمان را می دهد.

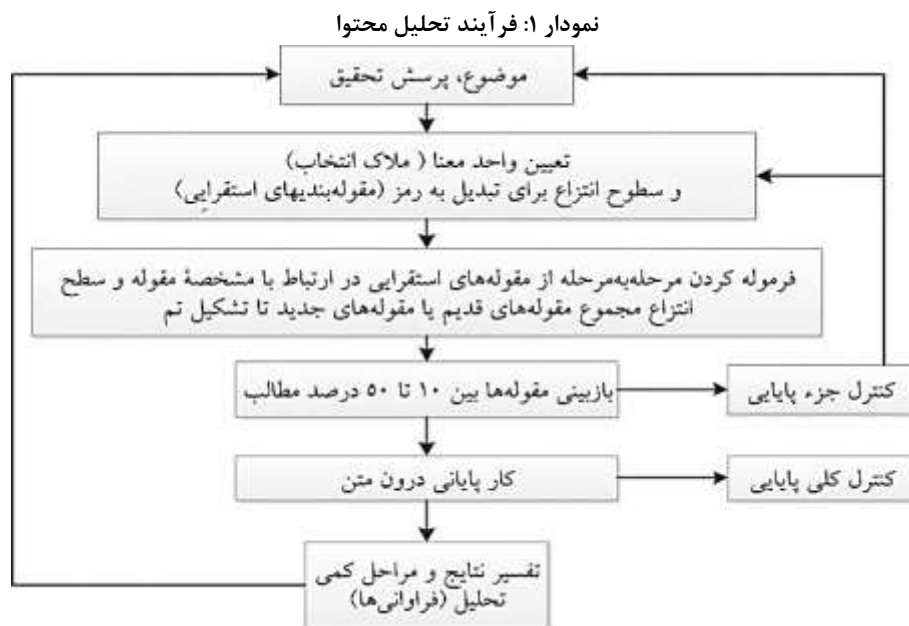
مرحله چهارم: در این مرحله، پژوهشگر موظف است تا طرح رمزگردانی بر روی یک نمونه از متن را مورد آزمایش قرار دهد. اگر او از یک فرآیند استاندارد به نحو منصفانه در تحلیل خود استفاده کند، به واقع او می خواهد طرح کدگذاری اخیر خود در فرآیند کار را توسعه داده و اعتبار قانونی بدان ببخشد. بهترین بررسی از شفافیت و تداوم تعاریف مقوله ی پژوهشگر، رمزگذاری یک نمونه از داده های اوست. پس از آنکه نمونه کدگذاری انجام شد، هماهنگی در کدگذاری، در بیشتر موارد از طریق انجام ارزیابی از توافق کدگذار داخلی نیازمند بررسی پژوهشگر خواهد بود. اگر سطح هماهنگی پایین است، قوانین کدگذاری شده باید دوباره بررسی شوند. رمز گذاری کردن متن نمونه، بررسی انجام کدگذاری و تجدید نظر قوانین کدگذاری، فرایندی تکراری است و باید تا زمانی که پژوهشگر به هماهنگی کدگذاری دست یابد، ادامه داشته باشد. مرحله پنجم: در طول فرآیند کدگذاری، پژوهشگر نیازمند بررسی فرآیند کدگذاری به صورت تکراری به منظور جلوگیری از رانده شدن به سمت یک حس شخصی از آنچه که کدها معنی می دهند، است. در صورت ادامه کدگذاری، و اضافه شدن داده های جدید گردآوری شده، ممکن است که موضوعات و مفاهیم جدید آشکار شده و نیاز به اضافه کردن کد گذار به صورت دستی وجود داشته باشد.

مرحله ششم: پس از کدگذاری مجموعه کامل داده ها، پژوهشگر نیاز به واریسی مجدد هماهنگی موجود میان موارد رمزگذاری شده دارد. محتاطانه نیست که فرض کنیم، اگر یک نمونه در قالب روشی معتبر و هماهنگ کدگذاری شود، رمز گذاری تمامی مجموعه های برگرفته از متن نیز منسجم می شود. همچنین، درک رمزگذار از طبقه بندی ها و قوانین رمزگذاری ممکن است به نحو ظریفی در طول زمان تغییر کرده و به سمت پراکندگی بیشتر سوق پیدا کند. از این رو پژوهشگر نیاز به واریسی مجدد هماهنگی موجود میان موارد رمزگذاری شده دارد.

مرحله هفتم: این مراحل شامل پی بردن به موضوعات یا مقوله های مشخص شده و شاخص های آن ها است. در این مرحله، پژوهشگر نتیجه گیری کرده و بازسازی هایش از معنای استخراج شده از داده ها را ارائه می کند.

مرحله هشتم: برای اینکه بررسی پژوهشگر درست باشد، نیاز به این دارد که از شیوه و فرآیند تحلیلی خود به صورت کامل و صحیح مراقبت کرده و گزارش دهد. در مورد تحلیل محتوای کیفی او به گزارش تصمیم‌ها و اعمال مربوط به فرایند رمزگذاری، نیاز دارد.

همان‌گونه که در نمودار شماره ۱ نشان داده شده است، رمزگذاری و در نتیجه مقوله‌بندی مطالب در تحلیل محتوا، هم‌زمان با مطالعه متن یا مصاحبه آغاز می‌شود. با توجه به موضوع، مرحله به مرحله به تعیین واحد معنا و فشرده ساختن آن تا تعیین رمز می‌پردازیم و در صورت داشتن زمینه‌ای مشترک، رمزها ادغام می‌شوند تا مقوله‌ها تعیین گردند و سپس مفهوم کلی که حاصل جمع‌بندی این مقوله‌هاست (تم) حاصل می‌آید. برای حفظ پایایی، بازبینی مطالب در دو مرحله، یکی پس از اینکه بین ۱۰-۵۰ درصد مقوله‌بندی‌ها تکمیل شد و دیگری در پایان کار صورت می‌پذیرد و اگر پرسش تحقیق جنبه‌ای کمی را نیز دربرگیرد، در پایان می‌توان آنها را نیز تحلیل کرد.

منبع: (ایمان و نوشادی، ۱۳۹۰)

در نهایت بر اساس تحلیل محتوا و استخراج تم‌ها چارچوب گزارشگری بر اساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در صنعت بیمه به شرح جدول ۲ استخراج گردید.

جدول ۲: چارچوب گزارشگری بر اساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در صنعت بیمه

مفهوم (تم اصلی)	مفهوم (تم فرعی)	مفاهیم
	گزارشگری عمومی بیمه	نام و مشخصات شرکت های تحت کنترل غیر تحت تملک / تشریح فرایندهای موجود/ تمرکز جغرافیایی شعب
گزارشگری راهبردی بیمه	گزارشگری راهبردها بیمه	فعالیت های انجام شده برای رسیدن به اهداف/ چارچوب زمانی برای رسیدن به اهداف/ چشم انداز اقتصادی/ نقاط تمایز شرکت بیمه در مقایسه با سایر موسسات/
	گزارشگری رویدادهای اساسی سال گذشته و آینده بیمه	اطلاعات ادغام با سایر موسسات در آینده/ اطلاعات مربوط به تحصیل و تجزیه و دلایل آن
گزارشگری راهبری شرکتی بیمه	گزارش اطلاعات هیأت مدیره و کمیته های مدیریت بیمه	شرح فعالیت های صورت گرفته از سوی کمیته های هیأت مدیره/ شرح فعالیت های صورت گرفته از سوی کمیته های هیأت مدیره/ چالش های ناشی از فرایندهای مرتبط با اخذ مجوز از بیمه مرکزی
	گزارش اطلاعات سهامداران بیمه	تغییرات سهامداران عمده بالای یک درصد/ درصد مالکیت مستقیم و غیر مستقیم هر سهامدار
	گزارش اطلاعات مربوط به انواع خدمات و محصولات بیمه	اطلاعات توصیفی در مورد انواع محصولات و خدمات (مبادله ای، مشارکتی)/ روش های محاسبه سود سپرده ها و سود تسهیلات اعطایی/
گزارشگری اطلاعات محیط کسب و کار بیمه	اطلاعات بخش های عملیاتی قابل گزارش بیمه	مبنای تقسیم بندی بخش های مختلف کسب و کار در گزارشگری بخشی/ ارائه اطلاعات درباره بخش های عملیاتی قابل گزارش به تفکیک درآمدها و هزینه های هر بخش
	اطلاعات بازار و محیط رقابتی بیمه	تفکیک جغرافیایی بازار/ سهم بازار/ افشای جوایز دریافتی و بررسی میزان موفقیت شرکت بیمه توسط نهادهای استانداردگذار و ناظر
گزارشگری سرمایه فکری بیمه	سرمایه فکری به جز نیروی انسانی بیمه بخش انسانی سرمایه فکری بیمه	خط مشی شرکت بیمه/ مخارج پژوهش و توسعه انجام شده/ ماهیت پروژه های تحقیقاتی و توسعه ای سیاست شرکت بیمه برای آموزش پرسنل/ بیانیه سیاست های فرصت برابر برای پرسنل/ طرح مالکیت سهام توسط کارکنان
گزارشگری بازار سرمایه بیمه	اطلاعات بازار سرمایه بیمه	تجزیه و تحلیل عوامل اثرگذار بر قیمت سهام/ سود هر سهم حاصل از عملیات اصلی و سایر به تفکیک/

مفهوم (تم فرعی)	مفهوم (تم اصلی)	مفاهیم
		مجوزهای دریافتی از بیمه مرکزی در موارد مختلف نظیر اجازه برگزاری مجمع/ تغییرات سطح بازاری از بورس که سهام شرکت در آن معامله می شود.
اهم رویه ها و استاندارد های حسابداری مورد استفاده بیمه	گزارشگری اصول و رویه های حسابداری بیمه	صورت تطابق و پذیرش استانداردهای بین المللی (در صورت استفاده از این استانداردها)/ افشای اطلاعاتی در خصوص روش های ارزیابی وثایق/ افشای نحوه و نرخ محاسبه کارمزد هر یک از خدمات ارائه شده/ افشای تغییرات در محاسبه کارمزد نسبت به سال قبل
اطلاعات مربوط به دارایی ها بیمه		افشای دارایی ها توسط بیمه ها بر حسب تغییرات طی دوره/ مطالبات از بیمه گذاران، سهم بیمه گران اتکایی از ذخایر فنی/ تسهیلات اعطایی به افراد، سرمایه گذاری در وراق بهادار و ابزارهای مالی/ سرمایه گذاری در املاک / دارایی های مشهود و نامشهود/
اطلاعات مربوط به بدهی ها و حقوق صاحبان سهام بیمه	گزارشگری اطلاعات مربوط به وضعیت مالی و جریانهای نقدی بیمه	بدهی به بیمه گذاران ذخیره حق بیمه/ ذخایر خسارات/ ذخایر ریسک های منقضی شده/ سایر ذخایر فنی/ بدهی بابت حق بیمه سالهای آتی / انواع و مانده سپرده ها به تفکیک/ افشای سپرده ها بر حسب تاریخ سررسید/ افشای سپرده ها به تفکیک نوع مشتریان/ ارائه نمودار زمانی بازپرداخت بدهی ها
اطلاعات مربوط به جریانهای نقدی و رویدادهای غیر نقدی بیمه		طبقه بندی جریانهای نقد/ افشای دقیق در مورد بخش های نقدی سود بخصوص در مورد سود محقق شده از محل تسهیلات تمدید شده
اطلاعات ارزی ترازنامه بیمه		افشای نرخ ارز استفاده شده برای تسعیر اقلام ارزی/ افشای مبلغ بدهی های بلندمدت و کوتاه مدت ارزی و نرخ تسعیر
اطلاعات مربوط به درآمدها بیمه	گزارشگری اطلاعات مربوط به عملکرد مالی	درآمد حق بیمه اتکایی/ درآمد سرمایه گذاری از حل منابع بیمه ای/ خسارت های بیمه گران اتکایی/ سایر خسارت های دریافتی بیمه ای/ تغییرات در ذخایر فنی/ افشای دلایل تغییرات درآمد/ تفکیک درآمد بر حسب نوع خدمات/ نرخ سود تسهیلات تکلیفی از سوی دولت

مفهوم (تم اصلی)	مفهوم (تم فرعی)	مفاهیم
	اطلاعات مربوط به هزینه های بیمه	محاسبه بهای تمام شده هر کدام از خدمات/ هزینه سهم مشارکت در منافع/ خسارات و مزایای پرداختی/ سایر هزینه ها
	اطلاعات ارزی عملیات بیمه	افشای سود یا زیان حاصل از مبادلات ارزی به تفکیک نوع ارز/ تأثیر نوسانات نرخ ارز بر عملیات/ افشای دقیق در مورد محل و مبلغ درآمدهای ارزی
گزارشگری تحلیل و تفسیر های مدیریت بیمه	تحلیل ها و تفسیر های مدیریت بیمه	ارائه تحلیل ها و تفسیر های مدیریت به صورت کمی/ خلاصه ای از نکات برجسته فعالیت های ۵ سال گذشته و تحلیل آن/ بررسی اجمالی عملکرد اقتصادی/ میزان تحقق اهداف
	پیش بینی های مدیریت و مفروضات پشتوانه بیمه	افشای اطلاعات کمی در ارتباط با بودجه سال آتی/ مفروضات کلی مربوط به پیش بینی آینده/ پیش بینی درآمدها و مفروضات پشتوانه
	نسبت های مالی و تحلیل آنها بیمه	بحث و تجزیه و تحلیل مختصر در مورد وضعیت مالی/ تحلیل وضعیت نقدینگی
گزارشگری ریسک ها	ریسک اعتباری صنعت بیمه	شیوه اعتبارسنجی مشتریان و اطلاعات راجع به برون سپاری این امور
	ریسک نقدینگی صنعت بیمه	اطلاعات مرتبط با ریسک نقدینگی
	ریسک عملیاتی صنعت بیمه	ریسک های ناشی از مدل فعالیت / وضعیت شرکت بیمه از نظر ساختار و شیوه های مدیریت ریسک/ ریسک فعالیت در محیط های برون مرزی
	ریسک بازار صنعت بیمه	ریسک رقابت/ ریسک های خاص صنعت یا منطقه جغرافیایی
	ریسک های قانونی و نظارتی صنعت بیمه	تطابق با فهرست قوانین و مقررات مالی/ تطابق با قانون بیمه / دعاوی حقوقی له و علیه شرکت های بیمه
	سایر ریسک ها و تحلیل های مرتبط صنعت بیمه	تحلیل های انجام شده در خصوص تاثیر هر یک از ریسک ها بر اقلام صورتهای مالی/ نمودار رابطه بین بخش های مختلف کسب و کار و ریسک های اصلی هر واحد/ ریسک عدم ثبات اقتصادی و سیاسی حوزه فعالیت/ افشای طرح گزیر یا طرح بهبود و علاج

مفهوم (تم اصلی)	مفهوم (تم فرعی)	مفاهیم
گزارشگری محیط قانونی و نظارتی	قوانین و مقررات حاکم بر فعالیت صنعت بیمه	فهرست مهم ترین قوانین و مقررات و الزامات حاکم بر صنعت و فعالیت
	وضعیت قانونی و نظارتی	تعداد و نتایج نظارت از سوی بیمه مرکزی
گزارشگری خدمات اجتماعی و فرهنگی	مسئولیت های اجتماعی در برابر ارائه محصول و خدمت به جامعه	شیوه حمایت از منافع سهامداران و بستانکاران/ شیوه حمایت از حقوق کارکنان و مشتریان/ برخورداری از کنترل کیفیت و ایزو/ بررسی شکایات مشتریان
	اقدامات فرهنگی و خیرخواهانه	توضیحاتی در مورد اهداف و اقدامات اجتماعی بیمه و مشارکت های اجتماعی/ مشارکت در کمپین های اجتماعی دولت
گزارشگری اطلاعات زیست محیطی	اقدامات مثبت و منفی زیست محیطی	برنامه های اجرایی و سیاست های داخلی حفاظت از محیط زیست و توسعه پایدار

راهبردها؛ اقدامات، تعاملات، مکانیسم‌ها، طرح‌ها، کنش‌ها/واکنش‌ها، عمل‌ها/عکس‌العمل‌ها و فعالیت‌های اصلی است که حسابرس مورد توجه و استفاده قرار می‌دهد. پاسخ دهندگان مقوله های مربوط به راهبردها را به شرح تدوین دستورالعمل های گزارشگری مالی؛ طراحی کدینگ عمومی حسابداری (GL)؛ نمودار حساب ها؛ به روز رسانی فرایندها و روش های برنامه ریزی و مدیریت ریسک؛ تغییرات در قالب های گزارش داخلی و خارجی از جمله گزارش تلفیقی؛ تغییرات در گزارش های مدیریت اطلاعات و شاخص های کلیدی عملکرد؛ ارزیابی صحیح و به موقع داده ها؛ استقرار تیم مدیریت برنامه؛ ارزیابی مستمر در سطح کسب و کارها؛ شناسایی نقاط ضعف و قوت سیستم فعلی؛ بازبینی عملکرد مدل اجرایی اکچویری؛ بازبینی عملکرد مدل اجرایی مالی و ریسک؛ همکاری متقابل در سطح داخلی و بین المللی؛ تقویت کیفیت و امنیت داده؛ به روز آوری تکنولوژی های نوین در صنعت بیمه با تاکید بر انعطاف پذیری؛ افزایش کارایی نیروی انسانی؛ تقویت برنامه های آموزشی؛ تامین منابع لازم برای پیاده سازی؛ تفکیک مناسب مسئولیت ها؛ مدیریت مبتنی بر ارزش، کارت متوازن و تنظیمات طرح انگیزشی در سازمان؛ ارائه می‌دهند. در ادامه مدل مفهومی به شرح زیر است.

شکل ۱: مدل مفهومی گزارشگری بر اساس استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی در صنعت بیمه

نتیجه گیری و پیشنهادهای پژوهش

اجرای IFRS17 اثرات بسیاری بر سود و زیان شرکت‌های بیمه ای وارد می نماید که لازم است تا در سال های باقی مانده تا اجرای کامل آن (سال ۲۰۲۱) اثرات آنرا بر صورتهای مالی تعدیل نمائیم تا در نهایت شرکت‌های بیمه در سال اجرای استاندارد مذکور، با هزینه‌ها و فشار ذخیره‌ی بسیار بالا مواجه نگردند. برای این منظور لازم است تا چالش‌های پیاده سازی IFRS17 در صنعت بیمه بررسی شود و یک چارچوب مناسب برای پیاده سازی آن در این صنعت طراحی شود تا شرکتها با اجرای این چارچوب بتوانند در مسیر پیش رو در پیاده سازی این استاندارد، با کمترین چالش روبرو شده و مسیر پیش رو را با کمترین ریسک طی نمایند. علاوه عوامل فوق، چالشهایی نیز مثل هزینه آموزش کارکنان، به روز رسانی رویه‌های داخلی و برقراری ارتباط در تغییر گزارش به سهامداران و از همه مهمتر زمان و تلاش مورد نیاز این برنامه، هزینه‌های ناملموس قابل توجهی را برای شرکت‌های بیمه در بر می‌گیرد. البته این هزینه برای شرکت‌های مختلف متفاوت است و برآورد این هزینه نیز به علت نبود اطلاعات و روشهای مدون شده بردشواری آن می‌افزاید. علاوه بر آن استاندارد استاندارد بین المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ بسته به موجودی شرکتها، روشهای حسابداری بیمه و همچنین ساختار و اندازه شرکت‌های بیمه ممکن است فرایندی متفاوت را برای هر شرکت رقم بزند که خود تفاوت در روش اندازه گیری هزینه ناشی از اجرای آن را نشان میدهد. لیکن نقطه مشترک هر سازمان برای برآورد هزینه پیاده سازی این استاندارد ناشی از جمع آوری اطلاعاتی خواهد بود که بر مبنای این الگو باید انجام شود. یکی دیگر از نکات اساسی که نشان می‌دهد چه راه سختی برای پیاده سازی الگوهای استاندارد بین المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ در بازار ایران وجود دارد، ساختار و دستور العمل‌هایی است که بر مبنای روشهای قدیم بیمه‌گری تدوین و ابلاغ شده و قبل از هر چیز بیمه مرکزی را برآن می‌سازد که با نگرش استانداردهای IFIRS بسیاری از این دستورالعملها و آیین نامه‌ها را بازبینی و حتی در بسیاری از موارد تصمیمات و ابلاغیه‌های جدیدی تدوین و جاری سازد. به هر حال IFRS پذیرفتنی است و برای جهانی شدن باید هرچه زودتر در این مسیر گام برداریم. این ضرورت در شرکت‌های بیمه بیشتر از دیگر شرکت‌هاست زیرا ارتباط و تبادلات با شرکت‌های خارجی یک ضرورت است و هنگامی که قصد استفاده از بیمه‌های اتکالی را داریم ضرورتاً باید با شرکت‌های خارجی وارد معامله شویم. مسئله‌ی موجود هزینه‌هایی است که این روش برای شرکت‌های بیمه در بر خواهد داشت. بکارگیری استاندارد استاندارد بین المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷، مستلزم شرایطی است از جمله این که سیستم‌های مالی حال حاضر در شرکت‌های بیمه، باید متناسب با گزارشگری طبق استاندارد بین المللی گزارشگری مالی به روز باشند، بنابراین نیازمند اطلاعاتی هستیم که در وهله اول باید در شرکت‌ها پیاده‌سازی شود. چالش بعدی، گرفتن کفایت بدهی‌ها و نیز ارزشیابی داراییها است که بحث طبقه بندی آنها با توجه به ریسک را به دنبال دارد. از سوی دیگر کاهش ارزش دارایی‌ها که در استاندارد بین المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ لحاظ شده مستلزم دیدن این قابلیت است، زیرا هنگام تهیه‌ی صورت‌های مالی، طبقه‌بندی آنها، ساده نخواهد بود. یک مورد قابل توجه دیگر قوانین و مقررات در صنعت بیمه است. در ایران طبق استاندارد حسابداری شماره ۲۸ با عنوان "فعالیت‌های بیمه‌ی عمومی"، یکسری موارد

پیش‌بینی شده‌اند، ولی همین استاندارد نیز بعضاً با قوانین و مقررات، مغایرت دارد البته استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی، هم با قوانین ما مغایرت‌هایی دارد اما از آن‌جا که استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی، در مبنای تصمیم‌گیری تقسیم سود در مجامع و مباحث مالیاتی نیست در خصوص قوانین و مقررات نگرانی کمتری وجود دارد. یکی از نکات افتراق استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ و ۴ همین مسئله است، سود در شرکت‌ها توسط استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ از دو طریق محاسبه می‌شود؛ یکی براساس قراردادهای بیمه‌ای که سود حاصل از محاسبات ریسک‌ها و ارائه‌ی پوشش‌های بیمه است. به معنای آن‌که برای قبول یک ریسک بهای تمام‌شده، ریسک‌های متبادر و سود موجود محاسبه شده‌اند، لذا محل تأمین قسمتی از سود مشخص شده و قسمت دیگر از سرمایه‌گذاری و دارایی‌ها به دست می‌آید و نهایتاً سود یا زیان حاصل از تنزیل دارایی‌ها و بدهی‌ها است. بسیار روشن است که صراحت و شفافیت از این طریق پدید خواهد آمد و برای اثبات آن، قراردادهای بیمه‌ای و سود حاصل از آن‌ها ملاک هستند. باید دید آیا می‌توان قیمت تمام‌شده و عوامل تأثیرگذار روی ریسک - مانند بلایای طبیعی - را محاسبه کرد. همچنین زمانی که بین استانداردهای حسابداری و قوانین تفاوت وجود داشته باشد، شرکت‌های بیمه با گذر از استانداردهای حسابداری به رعایت قوانین و مقررات پرداخته‌اند، بنابراین اگر قرار باشد صورت‌های مالی واحد تهیه کنیم، قوانین و مقررات نیز باید بر مبنای IFRS دیده شود که کار آسانی نیست. این انتظار وجود دارد که استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۱۷ هزینه‌های گزارشی را برای شرکت‌های بیمه جاری سازد چرا که بسیاری از شرکت‌های بیمه، برای جمع‌آوری اطلاعات جدید، جذب و توسعه افراد با مهارت مناسب و از همه مهم‌تر تغییرسیستم مالی خود با مشکلات زیادی روبرو هستند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که موضوع گزارشگری مالی و آرایه چارچوب برای آن در صنعت بیمه از اهمیت بالایی برخوردار است. از طرفی با توجه به قوانین، ضوابط، دستورالعمل‌ها و سایر شرایط محیطی حاکم بر هر صنعت، چارچوب گزارشگری مالی اطلاعات در آن صنعت متفاوت است. در راستای رفع مشکلات شرکت‌های بیمه در حوزه گزارشگری مالی در سطوح مختلف می‌توان اقدامات اثرگذاری انجام داد. در کلان‌ترین سطح، سیاستگذاری‌های صحیح از سوی دولت و مجلس می‌تواند پاره‌ای از مشکلات صنعت بیمه را حل کند. همچنین در سطح مقررات و نظارت، نهادهایی نظیر بیمه مرکزی و سازمان بورس اوراق بهادار می‌توانند از طریق انتشار دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها، فرمت‌های گزارشگری مناسب و نظارت دقیق‌تر و هدفمندانه‌تر بر اجرای مفاد ابلاغ شده، وضعیت این صنعت را تا حدودی بهبود دهند. سازمان بورس اوراق بهادار می‌توانند از طریق انتشار دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها، فرمت‌های گزارشگری مناسب و نظارت دقیق‌تر و هدفمندانه‌تر بر اجرای مفاد ابلاغ شده، وضعیت این صنعت را تا حدودی بهبود دهند. در این پژوهش سعی شده است که از طریق ارائه چارچوب جامع گزارشگری مالی در بیمه و ضرایب اهمیت ابعاد افشا، مولفه‌هایی از افشا ارائه شود که گرچه برای تصمیمات استفاده‌کننده گان مهم و اثرگذار هستند، اما کمتر مورد توجه شرکت‌های بیمه و حتی نهادهای ناظر مثل بیمه مرکزی و بورس اوراق بهادار قرار گرفته‌اند. لذا ماحصل این پژوهش به نوعی می‌تواند در بهبود

محتوای بخشنامه ها و فرمت های ارائه شده نهادهای ناظر مورد توجه قرار گیرد. با توجه به یافته های پژوهش، پیشنهادهایی در راستای بکارگیری این نتایج در حالت عملی به شرح زیر ارائه می گردد:

شرکت های بیمه برای بهبود کیفیت افشا در گزارشهای خود، اقدام ارائه شده در چارچوب را مورد توجه داشته باشند. این موضوع بخصوص در مواردی که ضرایب اهمیت بالاتری دارند، مهم تر تلقی می گردد. یکی از مشکلات اساسی افشا، به موقع نبودن افشای اطلاعات است. به عبارت دیگر، در صورتی که شرکتهای بیمه بعد از مدت زمان معقول، اقدام به افشای اطلاعات کاملی هم کنند، این افشاها برای استفاده کنندگان کاربردی ندارد. لذا توصیه می گردد که در کنار الزامات افشا از سوی نهادهای نظارتی، الزام به رعایت زمان معقول و حتی در نظر گرفتن تنبیهاتی برای این گونه شرکتهای، صورت پذیرد. توصیه می شود که نهادهای نظارتی، افشای موارد مهم و اساسی را در قالب صورتهای مالی سالانه الزام آور کنند. زیرا افشای اطلاعات در سایر گزارشها طبق نظر خبرگان بیمه، از ضمانت اجرایی کمتری در شرکتهای بیمه برخوردار خواهد شد. همچنین پیشنهاد می شود که در برخی موارد افشا شده، نهادهای نظارتی بررسی های لازم در جهت صحت و دقت اطلاعات انجام دهند. و در نهایت در زمینه اطلاعاتی که جنبه منفی برای شرکت بیمه دارند توصیه می گردد که افشا از سمت نهادهای نظارتی جنبه الزامی پیدا کند. در غیر این صورت افشا به طور اختیاری از سمت موسسات مذکور صورت نمی گیرد.

فهرست منابع

۱. استراوس، آنسلم و جولیت کوربین. (۱۹۹۸)، "اصول روش تحقیق کیفی، نظریه مبنایی - رویه ها و شیوه ها"، ترجمه بیوک محمدی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، (۱۳۹۳)، چاپ سوم.
۲. بازرگان، عباس. (۱۳۸۷)، "روش تحقیق کیفی"، انتشارات آگاه.
۳. بولو، قاسم. (۱۳۸۵)، "گزارش پژوهشی تدوین استاندارد حسابداری برای فعالیتهای بیمه"، گروه کارشناسی مدیریت تدوین استانداردهای حسابداری، سازمان حسابرسی.
۴. چالشهای اجرای IFRS از منظر مدیران مالی (۱۳۹۷)، مجله حسابدار، شماره ۴۱، صص ۲۹-۳۱.
۵. دارابی، رویا، ربیعی، مهناز، اله وردی، مجید. (۱۳۹۲)، "مقایسه استاندارد حسابداری شماره ۲۸ با آیین نامه شماره ۵۸ شورای عالی بیمه"، پژوهش های حسابداری مالی و حسابرسی، سال پنجم، شماره ۲۰، صص ۵۷-۸۲.
۶. سهرابی عراقی، محسن، دارابی، رویا، اله وردی، مجید. (۱۳۹۰)، "وجوه افتراق استاندارد حسابداری شماره ۲۸ با آیین نامه ذخایر فنی مؤسسات بیمه شورا عالی بیمه"، پژوهشنامه بیمه، سال بیست و هشتم، شماره ۲، شماره مسلسل ۱۰۲، صص ۱۷۷ تا ۱۹۶.
۷. صدیقی خویدک، فریده. (۱۳۹۴)، "سطح افشا و عوامل تعیین کننده آن در بانکها با تأکید بر سازوکارهای راهبری شرکتی و محوریت اسلامی (پایان نامه کارشناسی ارشد حسابداری)"، دانشگاه تهران، تهران، ایران.
۸. عباس زاده، محمدرضا، فدایی، مرتضی، مفتونیان، محسن، بابایی کلاریجانی، مائده. (۱۳۹۵)، "بررسی ارتباط شفافیت مالی و اجتناب مالیاتی با توجه به مالکیت نهادی شرکتها (مطالعه موردی شرکت های بورس اوراق بهادار تهران)"، مجله اقتصاد مالی، ۱۰ (۳۵)، ۴۵-۷۴.

۹. عزیزی امیری، محمد مهدی، خلیقی، فرامرز، عسکری، مریم السادات، اعلائی، محبوبه. (۱۳۹۹)، "تحلیل حساسیت مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه ایران بر اساس پویایی متغیرهای کنترل عمومی"، **مجله اقتصاد مالی**، صص ۱۴-۵۱، ۱۱۵-۱۴۶.
۱۰. مدیریت طرح و برنامه اداره بررسی های بیمه مرکزی ایران. (۱۳۸۸)، "سالنامه آماری صنعت بیمه"، بیمه مرکزی ایران.
۱۱. نعمت الهی، امیررضا، دارابی، رویا، صراف، فاطمه، نوری فرد، یداله. (۱۳۹۸)، "عوامل موثر بر شفافیت اطلاعات مالی در صنعت بیمه"، **فصلنامه حسابداری مدیریت**، صص ۱۲-۴۲، ۸۹-۱۰۲.
۱۲. ولی پور، هاشم، طالب نیا، قدرت اله، احمدی، رضا. (۱۳۹۳)، "بررسی تأثیر سطح افشای اختیاری بر مربوط بودن ارزش اطلاعات حسابداری"، **فصلنامه حسابداری مدیریت**، صص ۷-۲۱، ۷۱-۸۱.
13. Dutta, S, Gigle, F. (2002). "The effect of earnings forecasts on earnings management", **J. Account. Res.** 40 (3), 631-655.
14. European Commission, (EC), (2002). Regulation (EC) No 1606/2002 of the European Parliament and of the Council of 19 July (2002) on the application of international accounting standards. Off. J. Eur. Commun.
15. EY ifrs 17 global considerations (2018), "Impacts of IFRS 17 insurance contracts accounting standard, Considerations for data systems and processes".
16. Financial Accounting Standards Board (FASB), (2014). "Comment Letter and Other Feedback Summary for Insurance Contracts", Topic 834, **Joint Board Meeting Minutes of January 22, (2014)**. Norwalk, CT.
17. Financial Accounting Standards Board (FASB), (2018). "Accounting Standards Update 2018-12— Financial Services—Insurance", (Topic 944), **Targeted Improvements to the Accounting for Long-Duration Contracts**, Norwalk, CT.
18. Hirst, D.E., Koonce, L., Venkataraman, S., (2008). "Management earnings forecasts: a review and framework. *Account*". **Horizons** 22 (3), 315-338.
19. Hodgdon, C., Tondkar, R.H., Harless, D.W., Adhikari, A., (2008). "Compliance with IFRS disclosure requirements and individual analysts' forecast errors", **Int, Account, Audit, Tax** 17, 1-13.
20. IASB (International Accounting Standards Board), (2006). "China affirms commitment to converge with IFRSs", **IASB News: Announcements and Speeches, (February)**.
21. Insurance Regulatory Authority, (2011). "the Insurance Market Conduct Guidelines for Insurance Intermediaries", **Nairobi: Insurance Regulatory Authority**.
22. International Accounting Standards Board, (2004). "International Financial Reporting Standards 4 (Insurance Contracts)".
23. International Accounting Standard for Insurance, (1999, 2003).
24. International Accounting Standards Board (IASB), (2017). "Insurance Contracts. International Financial Reporting Standards 17". London, U.K.
25. International Association of Insurance Supervisors, (2011). "Insurance Core Principles Standards, Guidance and Assessment Methodology Basel", **International Association of Insurance Supervisors**.
26. Kim, Y., Li, S., (2010). "Mandatory IFRS adoption and intra-industry information transfers". **Working paper, Santa Clara University**.

27. Landsman, W.R., Maydew, E.L., Thornock, J.R., (2012). "The information content of annual earnings announcements and mandatory adoption of IFRS". **J. Account. Econ.** 53, 34–54.
28. Lang, M., Stice-Lawrence, L., (2016). "Textual analysis and international financial reporting: large sample evidence", **J. Account. Econ.** 60, 110–135.
29. Li, S., (2010). "Does mandatory adoption of International Financial Reporting Standards in the European Union reduce the cost of equity capital?", **J. Account. Rev.** 85 (2), 607–636
30. Li, X., Yang, H., (2016). Mandatory financial reporting and voluntary disclosure: the effect of mandatory IFRS adoption on management forecasts. *The Account. Rev.* 91 (3), 933–953.
31. MOF (China's Ministry of Finance), (2006). "Collection of Release Ceremony for Chinese Accounting Standards System for Business Enterprises and Chinese Auditing Standards System", **Economic Science Press (in Chinese and English)**.
32. Rahman M (2017). "Financial Reporting Practices in the Insurance Company in Bangladesh: An Evaluation of the Implementation of IFRS 4", **Insurance Contract. J Account Mark** 6: 218. doi:10.4172/2168-9601.1000218
33. Sherif, Ismail, (2015). "Accountability Practices of Islamic Banks: A Stakeholders' Perspective". A Doctoral Thesis, Plymouth University, New Hampshire, United Kingdom.

Designing the Financial Reporting Framework of the Insurance Industry Based on International Financial Reporting Standards

Mehdi Eskafi Asl (PhD)

Ph.D, Department of Accounting, Islamic Azad University, Central Tehran Branch

Farzaneh Heidarpour (PhD)¹©

Professor, Department of Accounting, Islamic Azad University, Central Tehran Branch

Azita JahanShad (PhD)

Associate Professor, Department of Accounting, Islamic Azad University, Central Tehran Branch

(Received: 1 October 2020; Accepted: 9 March 2021)

The purpose of this study is to achieve a suitable model for the implementation of International Financial Reporting Standard 17 in the insurance industry and to provide a reporting framework based on the International Financial Reporting Standard, the content analysis approach was used. The results show that topics such as corporate governance reporting, business environment information reporting, intellectual capital reporting, capital market reporting, accounting principles and procedures, etc. should be considered in developing a financial reporting framework. . The results also show that categories such as general reporting, reporting strategies, reporting key events of the past and future year, reporting information to boards and management committees, reporting shareholder information, operating department, market information and competitive environment, intellectual capital except manpower, human capital of intellectual capital, capital market information, key accounting procedures and standards used, information on assets, information on debts and equity in The financial reporting framework is very important in the insurance industry. Studies show that the issue of financial reporting and providing a framework for it is of great importance in the insurance industry. On the other hand, according to the laws, regulations, instructions and other environmental conditions prevailing in each industry, the financial reporting framework of information in that industry is different. In order to solve the problems of insurance companies in the field of financial reporting at different levels, effective measures can be taken. Emphasis on corporate governance reporting, business environment information reporting, etc., is the structure of the financial reporting framework of the insurance industry based on international financial reporting standards, which shows the double importance of information disclosure in the insurance industry.

Keywords: International Financial Reporting Standards, Data Governance, Insurance Industry.

¹ fheidarpour@yahoo.com © (Corresponding Author)